

[Glistrup]

jeg vil vove at påstå, at tankerne er evigt grønne fra dengang, og det gælder altså også den lille del af afhandlingen, som manifesterer sig i det lovforslag nr. L 48, som vi her behandler, nemlig forslaget om, at der kommer dissenser i landsskatteretskendelser.

Dissenser er der brug for at få offentliggjort i landsskatteretskendelser af mange årsager. Talerne her i dag har i vidt omfang befattet sig med, at det er værdifuldt for ham, der har klaget, skatteyderen, at han får at vide, hvor sikker hans sag var, hvad enten han nu har vundet den, eller vel specielt, hvis han er gået hen og har tabt den. Så kan det være et trøstens ord at se, at det trods alt var tre retfærdige af de syv, der sad og behandlede hans sag i landsskatteretten, eller hvordan forholdene nu stiller sig. Det kan tages med i hans overvejelser om, hvorvidt han skal bringe sagen videre eller ej.

Men dette er ikke den eneste, ja, måske ikke engang den vigtigste begrundelse for at have dissenser. Det er særdeles vigtigt og påkrævet, at landsskatteretskendelser bliver virkelig gennemtænkt, og at man kommer frem til et resultat, som virkelig er holdbart, at man ikke forfalder til det, der her i dag har været kaldt venstrehåndsarbejde, hvor man bare finder frem til, at i de sager, hvis journalnummer ender på 7, giver man skatteyderen medhold, mens man alle andre steder giver skattevæsenet medhold – eller hvordan man nu har sagt i jargonen om landsskatterettens arbejde. Selve det, at et retsmedlem skal udforme sin begrundelse for, hvorfor han er kommet til sit resultat, er meget, meget vigtigt af hensyn til, at sagerne bliver tilstrækkelig grundigt og dybtgående behandlet, og at den enkelte sag får en afgørelse, som man kan stå ved. Der er det nu engang af betydning, at den, der skal votere, også skal frem med en begrundelse, at det ikke bare er noget, han skal have på sit eget kladdepapir, der så ryger i papirkurven bagefter. Afgørelserne bliver rigtigere, når det enkelte medlem – eller den enkelte gruppe af medlemmer inden for retten – skal anføre en nøje begrundelse for det resultat, den enkelte eller gruppen er kommet frem til.

Nu er det jo ikke nogen hemmelighed, at de områder, som landsskatteretten befatter sig med, ofte er særdeles kontroversielle. Nu skal jeg selvfølgelig ikke fornærme dette ting, som jeg selv er medlem af, men undertiden

er de udslag af, at folkettingen ikke har tænkt alle de situationer helt logisk og stringent igennem, som kan forekomme i det virkelige liv. Det har vi brug for af hensyn til udviklingen at få belyst i form af, at de landsskatteretsmedlemmer, der virkelig vil tage om nælden og pege på problemerne, når de nu har siddet og arbejdet så og så mange timer derhjemme søndag eftermiddag med en given landsskatteretssag, kan få lejlighed til at få deres synspunkter formuleret og få dem bragt videre ud. Det kan få betydning i den videre debat. Det kan få betydning for forhandlingerne her i folkettingen. Det kan have betydning af hensyn til andre klagere, der har en sag, der minder lidt om den sag, som nu er blevet afgjort, ved deres overvejelser af, om det nu kan nytte noget at klage eller den trufne afgørelse må anses for at være noget massivt, som ganske fejrer alle, der er i miles omkreds, af. Hvis man f. eks. spekulerer på, om det kan nytte noget at gå videre med sin sag, og man så får at vide, at den sag, der blev afgjort med ham, der havde 3,7 km til arbejdsstedet, og som ikke kunne få fradrag, blev afgjort med 4 stemmer mod 3, så kan den, der har 4,1 km til arbejdsstedet, tro, at så tipper det over til hans fordel.

Dette problem omkring dissenser er jo ikke et nyt problem, som vi specielt får op her for landsskatterettens vedkommende, det blev i et halvt århundrede diskuteret igennem med henblik på den almindelige retspleje, og man kom altså så frem til i 1936, at denne gamle enevoldsautoritetstro, at retten skal fremtræde med en massiv autoritet, og at man ikke over for borgerne må antyde, at der kan have været nogen tvivl med hensyn til det, retterne har overvejet, blev brudt, således at man kunne få lov til at offentliggøre, at en højesteretsdom var afsagt med 5 stemmer mod 4 eller 8 stemmer mod 1, hvad det nu var blevet. Der blev udviklingen ganske naturligt efter en snes års forløb, i 1958, at man kom frem til, at det nu ikke er nok at sige, at 5 dommere går ind for det og 4 dommere går ind for det, men at højesteretsdommerne Tamm og Gjerulff og Blom-Andersen mener sådan og sådan og højesteretsdommerne Funch Jensen og Trolle mener sådan og sådan, eller hvordan det nu har været med de forskellige, altså at man får navnene frem. Jeg tror ganske roligt, jeg tør sige, at de, der virker inden for retsvæsenet, alle er